Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

PRZEMYSŁ SZKLANY

CZASOPISMO ZWIĄZKU HUT SZKLANYCH w POLSCE.

Rok II | Warszawa, 30 kwietnia 1936 r. | Nr. 7-8 (21-22)

Redakcja i Administracja: Warszawa, ul. Traugutta 3, tel. 291-29

Adres telegraficzny: „HUTSZKŁO"

Prenumerata wynosi z przesyłką w kraju rocznie zł. 5.—, kwartalnie zł. 1.50. Numer pojedyńczy 50 gr.

T R E Ś Ć:

str.

WALNE ZGROMADZENIE CZŁONKÓW ZWIĄZKU HUT SZKLANYCH W POLSCE 45
POSIEDZENIE RADY ZWIĄZKU HUT SZKLANYCH W POLSCE 45
WALNE ZGROMADZENIE UDZIAŁOWCÓW CENTRALI HANDLOWEJ CZŁONKÓW ZRZESZENIA PRZEMYSŁU SZKLANEGO W POLSCE . . . 45
ZEBRANIE SEKCJI HUT BUTELKOWYCH MONOPOLOWYCH 45
NOWOŚCI TECHNICZNE.
Włókno i przędza ze szkła 46
Badania refleksji kryształowych szkieł ołowianych . 46
Fotografja pawilonu Z. H. S. na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu w roku 1929 . . 47
DZIAŁ BIBLJOGRAFICZNY 48
ORGANIZACJA PRZEMYSŁU SZKŁANEGO W CZECHOSŁOWACJI 48
K R O N I K A.
W sprawie uroczystości żałobnych w dn. 12 maja 1936 r. 49
W sprawie reformy szkolnictwa zawodowego . . 49
Szkodliwe pogłoski 50
Stan zatrudnienia w hutach szklanych . . 50
W sprawie praktyk wakacyjnych . . 50
Przetarg przymusowy 50
Z rejestru handlowego 50
W sprawie statystyki cen 50
Międzynarodowe Targi w Barcelonie (Hiszpanja) . 50
„ „ w Lublanie (Jugosławja) . 50
W sprawie strajku w Hucie Szklanej Robotniczej w Wyszkowie 50
IMPORT — EKSPORT.
Parafowanie układu polsko-holenderskiego . . 51
„ „ polsko-węgierskiego . . 51
Zmiany w taryfie celnej w Australji . 51
Ograniczenia importu i zwyczaje handlowe w Algerze 51
Eksport towarów polskich w 1935 r. do Algeru . 52
Stosunki handlowe z Kubą 52
Wzrost dostaw towarów polskich do Marokka . 25
W sprawie reglamentacji dewiz . . 52
Możliwości eksportowe 52
WIADOMOŚCI Z ZAGRANICY.
Anglja — Damskie kapelusze ze szkła na sezon wiosenny 53
— Import i eksport wyrobów szklanych w roku 1935 53
Belgja — Handel zewnętrzny wyrobami szklanemi w roku 1935 53
Bułgarja — Zakaz budowy nowych hut szklanych . 53
Czechosłowacja — Sytuacja w przemyśle szkła taflowego 53
— Pożyczka dla przemysłu szklanego 53
— Zadania obniżki cen surowców, potrzebnych do produkcji szkła 53
— Eksport wyrobów szklanych w roku 1935 . . . 54
— O obniżkę płac robotniczych . 54
Danja — Fuzja w przemyśle żarówek elektrycznych 54
Filipiny — Uruchomienie huty butelkowej . . 54
Francja — Zakaz stosowania godzin nadliczbowych 54
— Czas pracy w maszynowych hutach butelkowych 54
Irlandja — Nowa huta szklana dla produkcji żarówek elektrycznych . . 55
Łotwa — Zamówienia Monopolu Spirytusowego na butelki 54
Niemcy — Wznowienie produkcji w hucie szklanej 54
Z. S. R. R. — Plan wywozu na rok 1936 . . 54
USTAWY I ROZPORZĄDZENIA.
Ustawa w sprawie zmiany ustawy z dn. 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu . 55
Dekret w sprawie kontroli obrotu pieniężnego z zagranicą oraz zagranicznemi i krajowemi środkami płatniczemi 55
Zarządzenie Ministra Skarbu o uzupełnieniu spisu urzędów celnych, w których może być dokonywane wstępne badanie towarów . . 55
Okólnik Ministerstwa Skarbu w sprawie wyjaśnień do taryfy celnej przywozowej 55
Odroczenie podatku od lokali 56
Posiadanie samochodu a wymiar podatku dochodowego 56
OKÓLNIKI CENTRALNEGO ZWIĄZKU PRZEMYSŁU POLSKIEGO 56
PRODUKCJA I ZBYT SZKŁA W MIESIĄCU STYCZNIU 1936 r. 56
IMPORT I EKSPORT SZKŁA I WYROBÓW SZKLANYCH w m-cu lutym 1936 r. . . . . . 2—3
OGŁOSZENIA. (okładki)

IMPORT I EKSPORT SZKŁA I WYROBÓW SZKLANYCH

w m-cu lutym 1936 r.

Nr. Nr. wykazu statyst.	NAZWA TOWARU	PRZYWÓZ		WYWÓZ	
		kg.	zł.	kg.	zł
89710	Szkło rozdrobnione	—	—	—	—
89720	Szkło barwne do powlekania, emalja w kawałkach lub proszku — oprócz osobno wymienionych	5.127	10.465	4	10
89800	Cegiełki, pustaki, płyty, płytki, dachówki ze szkła	—	—	—	—
	Butelki, gąsiory, słoje i t. p. służące do stałego przechowywania płynów i innych towarów, chociażby z odlanemi lub wyciskanemi literami, napisami, godłami, lecz bez innych ozdób — nierżnięte, nieszlifowane, oprócz osobno wymienionych:				
89910	ze szkła naturalnej barwy butelkowej, oprócz osobno wymienionej, bez przyszlifowanych szyjek korków, wyrównanych denek i brzegów,	—	—	11.941	6.038
89920	ze szkła półbiałego, białego — bez przyszlifowanych szyjek, korków, wyrównanych denek i brzegów	35	79	—	—
89930	ze szkła mlecznego, bronzowego, barwnego (w masie zabarwionego), bez bez przyszlifowanych szyjek, korków, wyrównanych denek i brzegów	115	198	-	—
89940	ze szkła wszelkiej barwy z przyszlifowanemi szyjkami, korkami z wyrównanemi brzegami, denkami, naczynia do konserw	53	497	2	5
89950	wyroby szklane, objęte Nr. Nr. 89910-89940, z dodatkiem korka lub innych pospolitych materjałów, również oplecione słomą, trzciną, drutem i t. p.	37	118	—	—
89960	Syfony, chociażby z częściami metalowemi i innemi	3	5	—	—
	Wyroby, oprócz osobno wymienionych ze szkła białego, półbiałego — nieszlifowane, nierżnięte chociażby z przyszlifowanemi szyjkami, korkami, pokrywkami, także wyrównanemi dnami, brzegami oraz z odlanemi lub wyciskanemi deseniami, godłami, napisami, lecz bez innych ozdób:				
90010	prasowane lub lane	415	1.797	32.039	25.750
90020	dęte gładkie o grubości ścianek powyżej 4 mm.	3.765	7.951	172	120
90030	dęte inne	1.598	7.032	34.116	69.265
90040	rurki, pręty	5.282	15.721	—	—
90050	wszelkie naczynia laboratoryjne, chociażby z podziałkami; ampułki i t. p. wyroby z rurek, oprócz osobno wymienionych	2.381	45 738	—	—
90100	Naczynia do przechowywania wyrobów perfumeryjnych i kosmetycznych ze szkła białego, mlecznego, barwnego	367	1.773	—	—
90200	Naczynia do przechowywania wyrobów perfumeryjnych i kosmetycznych szlifowane, polerowane, rżnięte — ze szkła białego, mlecznego, barwnego	—	—	—	—
90300	Wyroby ze szkła białego szlifowane, polerowane rżnięte, lecz bez innych ozdób	222	3.235	16.207	23.643
	Wyroby ze szkła w masie zabarwionego, dwuwarstwowego, mlecznego, malowanego, oprócz osobno wymienionych, karbowanego z powierzchnią spękaną (craquele), lodową				
90410	rurki, pręty	206	770	8	223
90420	nieszlifowane, nierżnięte, chociażby z przyszlifowanemi szyjkami, korkami, pokrywkami, wyrównanemi dnami, brzegami oraz z odlanemi lub wyciskanemi napisami, godłami, wzorami, lecz bez innych ozdób	201	1.241	96	259
90430	szlifowane polerowane, rżnięte lecz bez innych ozdób	66	1.177	686	1.311
90500	Wyroby, oprócz osobno wymienionych, ze szkła białego, półbiałego, w masie zabarwionego, dwuwarstwowego, mlecznego, matowanego, karbowanego, z powierzchnią spękaną (craquele), lodową oraz wszelkie naczynia do przechowywania wyrobów perfumeryjnych i kosmetycznych — wszystko z dodatkiem pospolitych materjałów, niestanowiących ozdób	858	5.513	477	2.105
90600	Wyroby ze szkła wszelkiego gatunku, ozdobne, oprócz osobno wymienionych, jako to: z wytrawionemi, matowanemi lub malowanemi wzorami malowidłami, emalją, złoceniem, srebrzeniem, ozdobami z pospolitych lub kosztownych materjałów	71	2.802	11.574	24.243
90710	Szkło w postaci łusek, kulek	28	143	—	—
90720	Soczewki do kieszonkowych lamp elektrycznych	—	—	—	—
90800	Gotowe naczynia do termosów, chociażby posrebrzane	—	—	—	—
90900	Szkiełka do zegarków	3	144	—	—
91000	Mozaika i sztuczne części składowe do mozaiki	—	—	—	—

(Dalszy ciąg na str. 3 okładki)

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

PRZEMYSŁ SZKLANY

CZASOPISMO ZWIĄZKU HUT SZKLANYCH w POLSCE.

Rok II | Warszawa, 30 kwietnia 1936 r. | Nr. 7-8 (21-22)

Redakcja i Administracja: Warszawa, ul. Traugutta 3, tel. 291-29

Adres telegraficzny: „HUTSZKŁO"

Prenumerata wynosi z przesyłką w kraju rocznie zł. 5.—, kwartalnie zł. 1.50. Numer pojedyńczy 50 gr.

W poniedziałek, dnia 4 maja r. b., o godzinie 16-ej odbędzie się w lokalu Związku Hut Szklanych w Polsce, przy ul. Traugutta 3

Walne Zgromadzenie Członków

Związku Hut Szklanych w Polsce

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego oraz sekretarza,
2) Sprawozdanie z działalności za 1935 rok,
3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków,
4) Preliminarz na 1936 rok,
5) Wybór członków Rady i ich zastępców (§ 30 Statutu)
6) „ „ Komisji Rewizyjnej,
7) „ „ Komisji Reklamacyjnej,
8) „ przewodniczących poszczególnych grup (§ 30 Statutu),
9) Zatwierdzenie nowego Statutu Związku,
10) Sprawy robotnicze i umowy zbiorowe,
11) Sprawa Muzeum Przemysłu i Techniki,
12) Wolne wnioski.

(Zgodnie z § 19 Statu „wnioski muszą być przez trzech członków podpisane i na 7 dni przed Zgromadzeniem Radzie przedłożone").

W poniedziałek, dnia 4 maja r. b., o godzinie 12-ej odbędzie się w lokalu Związku przy ul. Traugutta 3

Posiedzenie Rady

Związku Hut Szklanych w Polsce

Na porządku dziennym m. in.: sprawy związane ze zmianą Statutu Związku, sprawy robotnicze oraz sprawy bieżące.

W poniedziałek, dnia 4 maja r. b., o godzinie 20-ej odbędzie się w lokalu własnym, przy ulicy Traugutta 3

Walne Zgromadzenie

UDZIAŁOWCÓW CENTRALI HANDLOWEJ Członków Zrzeszenia Przemysłu Szklanego w Polsce,

Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego oraz sekretarza,
2) Sprawozdanie z działalności za rok 1935,
3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków, oraz podział zysku za rok 1935,
4) Preliminarz na rok 1936,
5) Sprawa przywrócenia dawnej nazwy Spółdzielni Centrala Handlowa Członków Związku Hut Szklanych w Polsce,
6) Wybór 2 członków Rady Nadzorczej na miejsce ustępujących przez losowanie,
7) Sprawa eksploatacji kopalń: wapnia, kredy i piasku,
8) Wolne wnioski.

We wtorek, dnia 5 maja r. b., o godzinie 17-ej odbędzie się w lokalu Związku Hut Szklanych w Polsce, przy ulicy Traugutta 3

Zebranie

Sekcji Hut Butelkowych Monopolowych

z następującym porządkiem dziennym:

1) Sprawa zmiany warunków technicznych na dostawy butelek do Państwowego Monopolu Spirytusowego,
2) Sprawy robotnicze,
3) Wolne wnioski.

Nowości techniczne.

(Przegląd prasy technicznej).

Włókno i przędza ze szkła.

Technika hutnictwa szklanego rozwiązała jeden z najważniejszych problemów, mianowicie udało się jej otrzymać cienką nitkę szklaną, która daje się prząść na zwykłych maszynach przędzalniczych. Rozwiązanie tego problemu wywołać może rewolucję w dziedzinie stosowania bawełny i wełny dla wyrobów włókienniczych i zmienić całkowicie nasze dotychczasowe poglądy w tej kwestji.

W związku z powyższem, warto zanotować, że pierwsze włókno ze szkła powstało w Europie. Według dotychczasowego sposobu, włókno to produkuje się na bębnach rotacyjnych, przyczem nitka szklana wyciągana jest z ogrzanego pręcika szklanego. Włókno takie jest dość ciężkie, do przędzenia nie nadaje się i zastosowanie jego jest dość ograniczone. Sposób amerykański, który ma wszelkie widoki powodzenia okryty jest zupełną tajemnicą, daje włókno bardzo cienkie, wagi 1,5 lb na 1 ft^3, otrzymana nitka jest dwudziestokrotnie cieńsza od włosa ludzkiego i dwukrotnie od nitki sztucznego jedwabiu. Dane, które przenikły do prasy technicznej pozwalają nieco uchylić rąbka tajemnicy produkcji i wywnioskować, że sposób amerykański polega na wytłaczaniu pod ciśnieniem szkła płynnego przy określonej temperaturze przez dysze (Düsen) metalowe z platyny i rodu (PtRh). Sposób ten można porównać do sposobu otrzymywania nitki sztucznego jedwabiu z wiskozy. Otrzymane nitki mogą być różnej grubości, dzięki różnym maszynom. Nitka taka daje się łatwo prząść na zwykłych maszynach przędzalniczych sama, lub wespół z wełną, bawełną lub jedwabiem. Włókno ze szkła posiada oprócz walorów, jakie posiada włókno zwierzęce lub roślinne jeszcze inne walory, a mianowicie: łatwość barwienia, odporność na warunki atmosferyczne i wiele innych.

Patent na włókno szklane znajduje się w rękach T-wa Owens Glass Illinois Co. wespół z Tow. Westinghouse Co. w Ameryce i Tow. American Platine Works N. Y. T-wo Owens wyrabia obecnie przędzę cienko przędną i jest zawalone pracą. Część swych praw T-wo Glass Illinois odstąpiło T-wu Corning Glass Co. które przejęło, znajdującą się w budowie według patentów T-wa Glass Illinois, hutę szklaną i produkuje wełnę szklaną dla celów izolacji drutów i kabli, namiastkę azbestu i grubą przędzę na dywany, tapety i t. d. T-wo Glass Illinois Co. nastawiło się na produkcję przędzy cienkiej dla wyrobu tkanin włókienniczych białych i kolorowych nadających się do prania, t. zw. „Wachbarstoffen".

Stosunek do krajów europejskich ułożył się w następujący sposób. T-wo Owens Glass Illinois Co. odstąpiło licencję na Niemcy T-wu Gerresheimer Glashüttenwerke w Gerresheim i wysłało tam dwie maszyny, jedną dla cienkoprzędnego włókna, drugą dla włókna grubszego. Obecnie toczą się pertraktacje z Belgją, Francją i Anglją w celu odstąpienia licencji. Ostatnio prasa techniczna doniosła o zakupieniu licencji na Czechosłowację przez hutę czeską.

Powyżej poruszona sprawa powinna również zainteresować i naszych przemysłowców, lada dzień bowiem będziemy pod tym względem wyprzedzeni przez obce kapitały, które zechcą zainstalować się w Polsce i zająć nasz rynek.

Badania refleksji kryształowych szkieł ołowianych (A study of brillance exhibited by lead cristal glasses)

w opracowaniu E. Prestona, A. J. Hollanda i W. E. S. Turner'a (Journal Soc. Glass Techn. 1. 1938) 74. 125-138.

Kryształowe szkła ołowiane, zależnie od swego składu chemicznego, różnią się wyglądem (t. j. tonem barwy lub stopniem bezbarwności) oraz blaskiem t. j. przepuszczalnością światła, t. zw. refleksją. Lepszy blask osiągamy przy szkłach, które są sporządzane bez stosowania środków odbarwiających. Autorzy zbadali 12 rozmaitych ołowianych szkieł: 3 angielskie, 6 czeskich, i po jednem szkle niemieckiem, belgijskiem i holenderskiem, zanalizowali skład chemiczny poszczególnych szkieł, ich wygląd i kąt szlifu. Barwa tych szkieł określona przez metodę porównawczą (badania na białym tle) wykazała tylko nieznaczne różnice: 9 szkieł wykazało zawartość w PbO od 21,71%—35,88%, odbarwione były przy pomocy tlenku manganu, lub arszeniku, w niektórych szkłach zastosowano obydwa odbarwiacze, w dwóch wypadkach tlenek niklu. Selen nie był w żadnym wypadku użyty. Jedno z badanych szkieł zawierało tylko 2,21% PbO i jego skład chemiczny odpowiadał składowi dobrego szkła butelkowego z zamianą sodu na potas i zmniejszeniu zawartości tlenku wapnia na korzyść innych zasad. Szkło to zawierało 19,86% zasad i wskutek tego odporność jego była nieznaczna. Szkło powyższe nie podpada właściwie pod pojęcie „szkła ołowianego". Im dłużej stopione szkło pozostaje w donicach, tem bardziej zwiększa się zawartość tlenku żelaza. Materjał szamotowy z donic rozpuszcza się w szkle, wskutek czego zmniejsza się blask szkła, a w niektórych wypadkach otrzymujemy nawet ton zielonkawy. Jedno ze szkieł było zbadane na zawartość tlenku żelaza przy rozpoczęciu pracy na donicy, w połowie tej pracy i przy końcu; okazało się, że szkło na początku zawierało 0,017% Fe_2O_3, zawartość ta zwiększała się stale i wykazała przy końcu pracy 0,021%

Sic transit...

Pawilon Związku Hut Szklanych, zbudowany ze szkła i żelaza p/g projektu arch. J. Golińskiego, na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu w r. 1929, który swym efektownym wyglądem budził zachwyt zwiedzającej publiczności — obecnie, na mocy uchwały Zarządu Miejskiego m. Poznania, zakwalifikowany został do rozbiórki.

tlenku żelaza. Wobec powyższego, trzeba dążyć do jaknajśpieszniejszego wyrobu szkła z donicy. Autorzy badali również kąt szlifu tych szkieł. Kąty te przy pięciokrotnem powiększeniu dawały się określić z dokładnością do 0,5°. Były znalezione następujące kąty szlifów:

czeski	kryształ	5 badań	kąt szlifu	72—128°
belgijski	„	1 badanie	„ „	77—86,5°
niemiecki	„	1 „	„ „	100—109°
angielski	„	3 badania	„ „	120—158°

Wąski kąt szlifu belgijskiego daje lepszy blask i refleksję, aniżeli rozwarty kąt szlifu angielskiego.

Badania zapomocą szkieł powiększających pozwoliły określić rodzaj szlifu oraz stopień staranności i precyzyjności wykonania.

Dział Bibljograficzny.

Le four à bassin Monografja Nr. 1 przez R. W. Devillers i F. E. Vaerewyck str. 241 108 rycin, 1 tablica. Wydana przez „Les Etudes des Composés Silicieux" France, Belgique, Bruksela rue d'Arenberg 34. 1935. Cena 40 frs. belg.

Powyższa książka wydana przez Towarzystwo „Les Etudes des Composés Silicieux" obejmuje wszystkie najnowsze dane, jakie ukazały się w dziedzinie budowy wanien i pieców szklarskich. Autorzy naszkicowali historję i rozwój budowy pieców szklarskich, z uwzględnieniem najnowszych projektów budowy pieców Künzla i Fergussona. Książka opisuje szczegółowo wszystkie elementy budowy pieców i wanien, oblicza dokładnie pojemności basenów, zbiorników cieplnych (regeneratory i rekuperatory), przeprowadza bilanse cieplne, uwzględnia wymiary wanien przy zastosowaniu wyrobu maszynowego. Autorzy omawiają również sprawy topienia, rafinowania szkła, rozważają kwestję prądów termicznych w wannach. Powołują się na źródłowe dane, które podają w końcu swego dzieła. Uwzględniona i ujednostajniona została również terminologja fachowa w językach: francuskim, angielskim i niemieckim.

Książka napisana jest bardzo fachowo i powinna się znaleźć w bibljotece każdego fachowca-szklarza.

Organizacja przemysłu szklanego w Czechosłowacji.

Rząd Czechosłowackiej Republiki wydał ustawę w dniu 20 grudnia 1935 r. organizacji przemysłu szklanego, której zasadnicze artykuły poniżej podajemy:

Zezwolenie jest konieczne:

a) o ile założona ma być nowa huta szklana lub

b) ma być uruchomiony zakład, uszlachetniający szkło: dęte, ołowiane lub produkujący wyroby jabłonieckie i

c) jeżeli założenie lub uruchomienie nieczynnej huty nastąpić ma po upływie roku od dnia uzyskania zezwolenia wydziału przemysłowego lub fabryka ma być ponownie uruchomiona po trzech latach postoju oraz

d) o ile fabryka ma rozszerzyć produkcję na inne gatunki szkła dotychczas nieprodukowane.

Zezwolenie wymagane jest również od hut, mających rozpocząć produkcję wyrobów jabłonieckich lub szkła lanego, taflowego, lustrzanego, dętego ołowianego, butelkowego, o ile w czasie od **1 stycznia 1931 r.** odnośnego gatunku nie produkowały. Podobne zezwolenie wymagane jest dla wyrobu szkła lustrzanego, szlifowanego i polerowanego od tych producentów, którzy w omawianym czasie w inny sposób szkło wytwarzali. Ministerstwo Przemysłu, Handlu i Rzemiosła mocą specjalnego opublikowania w dzienniku urzędowym, może rozszerzyć albo też ograniczyć listę produkcji wymienionych gatunków szkła.

Zezwolenie udzielane będzie z uwzględnieniem stosunków produkcji i zbytu poszczególnych gałęzi produkcji szkła, towarów jabłonieckich, przemysłu chałupniczego, oraz z uwzględnieniem stanu zatrudnienia robotników szklarskich. Ministerstwo Przemysłu, Handlu i Rzemiosła porozumiewać się będzie z Ministerstwami: Opieki Społecznej, Spraw Wewnętrznych i, o ile chodzi o pewną produkcję szkła ważnego z punktu widzenia obrony państwa, również z Ministerstwem Obrony Narodowej. W ten sposób ustalone zostaną warunki odnośnie zakresu i czasu podjęcia produkcji.

Organizacja poszczególnych grup przemysłu szklanego, mająca na celu, przez zgodne postępowanie członków, popieranie rozwoju gospodarczego odnośnych gałęzi na ojczystym i zagranicznych rynkach, działa zgodnie z postanowieniami niniejszego zarządzenia. Ministerstwo Przemysłu, Handlu i Rzemiosła w porozumieniu z Ministerstwami: Opieki Społecznej i Spraw Wewnętrznych zatwierdza organizację na jej życzenie w razie potrzeby uporządkowania stosunków w produkcji lub sprzedaży na rynkach wewnętrznym lub zewnętrznych, oraz, gdy statut organizacji ujęty jest w odpowiednie formy prawne i miarodajna część producentów danej gałęzi jest zjednoczona lub też, gdy porozumienie zostało pomyślnie zakończone.

Pod „miarodajną częścią" rozumie się 70% ilość producentów danej gałęzi przemysłu szklanego. Określenie to opiera się na zasadzie zdolności produkcyjnej przedsiębiorstwa, lub sumie wypłaconych zarobków. Obrót przedsiębiorstwa i suma wypłacanych zarobków obliczane są według ostatniego roku kalendarzowego.

Zakłady przemysłowe, w których produkcja do dnia ogłoszenia niniejszego zarządzenia była zawieszona dłużej, niż jeden rok, nie będą uwzględniane przy ustanawianiu „miarodajnej części".

Organizacja, która otrzymała zatwierdzenie, może, dla osiągnięcia swych celów, przyjmować i przeprowadzać postanowienia. O ile to jest w zgodzie ze statutem (umową stowarzyszenia), organizacja ma prawo:

a) dbać, by była przeprowadzona ewidencja członków, wysokości ich produkcji i zbytu, oraz innych danych, znajomość których potrzebna jest do spełnienia zadań organizacji,

b) ze względu na rynki krajowy i zagraniczne ustanowić sposób utrzymania najwyższego poziomu produkcji i zbytu poszczególnych gatunków szkła i na tej zasadzie wyznaczać każdemu z członków odpowiednie kwoty produkcji i zbytu, oraz powziąć postanowienia w wypadkach przekroczenia lub nieosiągnięcia tych kwot, nie mogą jednak być wykluczeni ci, którzy w dniu wejścia w życie tej ustawy produkowali towary, na które rozciąga się działalność organizacji, o ile produkcję swą rozpoczęli przed dn. 1 października 1935 r.; jeżeli zatwierdzenie zostało udzielone, wówczas należy ustanowić kwoty produkcji ze względu na analogiczne zakłady przemysłowe,

c) ustanowić wspólną sprzedaż, warunki i sposób zbytu, regulować cenę sprzedażną i ustalić warunki płatnicze, nabywcze i t. p.,

d) dbać o utrzymanie i podwyższenie wywozu, oraz w odpowiedni sposób regulować stosunek kwot sprzedażnych na rynkach krajowym i zagranicznych,

e) dbać o potrzebne uproszczenie gatunków i jakości produkowanych towarów, wspólnie urządzać doświadczenia, stworzyć fachowych pracowników, względnie ich pozyskać,

f) uchwalać warunki przenoszenia kwot produkcji i zbytu,

g) uchwalać odpowiednie środki, celem przeciwdziałania czynom, niezgodnym z dobremi obyczajami konkurencji, a zwłaszcza, by przeszkodzić niesłusznej obniżce cen,

h) wybierać organa dozoru oraz ustanowić regulamin wykonywania dozoru,

i) czuwać nad przeprowadzeniem powziętych postanowień,

j) obciążać członków kosztami, związanemi z działalnością,

k) wydawać opinje nawet bez specjalnych żądań ze strony władz w zakresie własnej działalności.

Organizacji może być powierzone przez odpowiednią władzę przeprowadzenie, w zakresie własnej działalności, postanowień o wwozie i wywozie, lub jakakolwiek inna dotycząca celu organizacji, działalność.

Organizacja ma prawo, przez swe dostatecznie uprawnione organa dozoru, przeglądać księgi handlowe i zapiski, dowody produkcji i handlu, transportu, oraz korespondencję, w celu ustalenia, czy powzięte postanowienia zostały spełnione.

Organizacja może wszystkie, związane z jej działalnością koszty, według odpowiedniego klucza, podzielić na swych członków. Niewpłacone udziały, bonifikacje, podzielone koszty, oraz koszty postępowania wraz z 6% kar za zwłokę, mogą być ściągnięte drogą administracyjnej lub sądowej egzekucji. Tytułem egzekucyjnym jest poświadczony przez komisarza rządu wyciąg zaległości.

Rozporządzenie to ma moc obowiązującą do dnia 31 grudnia 1940 roku. Przeprowadzenie tego rozporządzenia powierzone zostało Ministrowi Przemysłu Handlu i Rzemiosła w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych, Opieki Społecznej, Finansów, Zdrowia Publicznego i Wychowania Fizycznego oraz Obrony Narodowej.

K r o n i k a.

W sprawie uroczystości żałobnych w dn. 12 maja 1936 r.

Zgodnie z ogólnym programem uroczystości żałobnych w dn. 12 maja r. b., ustalone zostały następujące wskazania dla organizacyj i zakładów przemysłowych:

1) Zakłady przemysłowe w dniu 12 maja r. b. powinny umożliwić swym pracownikom wzięcie udziału w nabożeństwach żałobnych i co do miejsca i czasu tych nabożeństw porozumieć się z lokalnym Komitetem Uczczenia Pamięci Marszałka Piłsudzkiego.

2) O godz. 13-ej ma być w każdem przedsiębiorstwie zarządzona 3 min. cisza — t. j. na sygnał syreny ma być, gdzie to jest możliwe, przerwany ruch maszyn, a pracownicy z odkrytemi głowami staną w skupieniu przy swych warsztatach.

W sprawie reformy szkolnictwa zawodowego.

Prezes Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie wygłosił na Zjeździe Nauczycieli Szkół Zawodowych obszerny odczyt, omawiający postulaty sfer przemysłowych i handlowych okręgu Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie wobec szkolnictwa zawodowego.

Materjał zebrany w tym odczycie jest obecnie przedmiotem rozważań we wszystkich Izbach Przemysłowo-Handlowych pod kątem uzupełnienia i rozszerzenia go.

M. in. w tej sprawie odbyło się ostatnio zebranie Komisji Kształcenia Zawodowego Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie, na którem postanowiono zwrócić szczególną uwagę rządu na konieczność po-

wołania okręgowych komisyj kształcenia zawodowego z udziałem przedstawicieli samorządu gospodarczego oraz na wzmocnienie opieki na rozbudowę szkolnictwa dokształcającego, przez które przechodzi więcej młodzieży, niż przez gimnazja zawodowe.

Pogłębiony i rozszerzony na terenie wszystkich Izb Przemysłowo-Handlowych materjał obserwacyjny oraz wnioski i postulaty Izb zostaną prawdopodobnie przedłożone czynnikom urzędowym w formie memorjału Związku Izb Przemysłowo-Handlowych w sprawie realizacji reformy szkolnictwa zawodowego.

Szkodliwe pogłoski.

Fałszywe pogłoski o nowych zamiarach przymusowej konwersji oraz o jakoby przygotowującej się nowej pożyczce wewnętrznej m. in. spowodowały w ostatnich czasach ostry spadek papierów tak lokacyjnych, jak i akcyj, poczem nastąpiło częściowe uspokojenie. W istocie rzeczy niema mowy o niczem podobnem — chybaby w późniejszym momencie sytuacja międzynarodowa zmusiła do zmobilizowania pewnych środków w drodze kredytowej dla zwiększenia sprawności bojowej. Jest jednak wszelka nadzieja, że w niedługim czasie w sytuacji międzynarodowej nastąpi odprężenie na czas dłuższy, wobec czego taka ewentualność nie zajdzie.

Stan zatrudnienia w hutach szklanych.

Na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (Wiadomości Statystycznych) w hutach szklanych zatrudnionych było ogółem w miesiącu styczniu r. b. 10.930 robotników, wobec 10.690 robotników w styczniu 1935 roku zaś w lutym 1936 r. 11.280 robotników, wobec 10.060 robotników w lutym 1935 roku.

W sprawie praktyk wakacyjnych.

W sprawie „Przysposobienia Gospodarczego" w roku bieżącym organizacja obozów tego przysposobienia sprowadzona ma być do minimum.

Obozy mają być organizowane tylko za inicjatywą Rejonowych Komisyj Przysposobienia Gospodarczego.

Zwrócić należy uwagę, iż wobec braku obozów wypłata wynagrodzenia za pracę będzie dokonywana bezpośrednio do rąk praktykantów.

Przetarg przymusowy.

Nieruchomość należąca do Huty Szklanej, Spółki Akcyjnej w Inowrocławiu zostanie w drodze egzekucji dnia 3 czerwca 1936 r. o godz. 10 przed południem wystawiona na przetarg w Sądzie Grodzkim w Inowrocławiu, pokój 33.

Nieruchomość składa się z domów mieszkalnych oraz szop powierzchni 70 ar. 47 m², z parceli 7 i 8, karta 8.

Wartość nieruchomości ustalono na 342.800 zł., a cenę wywołania stanowić będzie kwota nie niższa od 2/3 sumy oszacowania.

Z rejestru handlowego.

Dnia 11 marca 1936 r. do rejestru handlowego wpisano: B. 9253. „W. Popiel i S-ka. Sprzedaż Aparatów Szklanych, laboratoryjnych i aptekarskich, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością". Siedziba spółki mieści się obecnie przy ulicy Senatorskiej 22. Zarząd stanowią: Stanisława Niewiadomska, Władysław Popiel.

W sprawie statystyki cen.

Rada Ministrów na jednem ze swych ostatnich posiedzeń uchwaliła rozporządzenie w sprawie statystyki cen, dające Głównemu Urzędowi Statystycznemu uprawnienie do bezpośredniego zbierania danych o cenach.

W swoim czasie obliczane były dwa różne pod względem metodologicznym wskaźniki cen hurtowych: jeden Instytutu Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen, drugi Głównego Urzędu Statystycznego. Od pewnego czasu opracowywany jest jeden wskaźnik, odpowiadający wskaźnikowi Instytutu Badania Konjunktur, z tem jednakże, że obliczanie jego dokonywane jest przez Główny Urząd Statystyczny na podstawie materjałów, przekazywanych mu przez Instytut Badania Konjunktur wobec tego, że Główny Urząd Statystyczny nie posiadał dotychczas wystarczających uprawnień do bezpośredniego zbierania odnośnych danych.

Nowe rozporządzenie umożliwiześrodkowanie w Głównym Urzędzie Statystycznym zarówno zbierania danych o cenach, jak i obliczania wskaźnika cen hurtowych. Jednocześnie zaś Instytut Konjunktur Gospodarczych i Cen zaprzestać ma swych stałych kwestjonarjuszów dotyczących cen.

Międzynarodowe Targi w Barcelonie (Hiszpanja).

W dniach od 30 maja do 14 czerwca 1936 roku odbędą się w Barcelonie Targi Międzynarodowe. Prospekty i katalogi Targów znajdują się w Państwowym Instytucie Eksportowym.

Międzynarodowe Targi w Lublanie (Jugosławja).

W okresie od 30 maja do 11 czerwca 1936 r. odbędą się w Lublanie Międzynarodowe Targi i Zarząd Targów (Ljubljanski Velesejem) udzieli zainteresowanym firmom polskim bliższych informacyj w sprawach związanych z organizacją Targów i udziałem w nich.

W sprawie strajku w Hucie Szklanej Robotniczej w Wyszkowie.

W związku z zamieszczoną w No. 5—6 z dnia 31. III. r. b. naszego Czasopisma notatką o strajku ekonomicznym, Huta Szklana Robotnicza w Wyszkowie nadesłała wyjaśnienie, które poniżej zamieszczamy:

„Strajk, rozpoczęty 11 marca r. b., miał na celu wyłącznie zmusić Zarząd Huty do przyjęcia do pracy 2 robotników, zredukowanych 25 stycznia r. b. przy zamknięciu jednego pieca, a wchodzących w skład t. zw. delegacji robotniczej. Zredukowani zostali spowodu zmniejszającej się stale wydajności ich pracy. Po tygodniowym strajku 3-godzinnym na każdej zmianie i zapowiedzeniu okupacji fabryki — Zarząd Huty, uprzedzając groźbę, zmuszony był piece wygasić".

Import—Eksport.

Parafowanie układu polsko-holenderskiego.

Dnia 24 marca r. b. parafowany został polsko-holenderski układ celny i kontyngentowy Układ przewiduje rozszerzenie wzajemnych możliwości eksportowych. O ile chodzi o eksport holenderski do Polski, rozszerzenie to dotyczy niektórych artykułów przemysłowych, zwłaszcza elektrotechnicznych oraz towarów kolonjalnych. Co się tyczy wywozu polskiego, przewidziano ułatwienia dla zboża węgla, szkła oraz szeregu innych artykułów. Ponadto układ otwiera nowe, dogodne możliwości wywozowe do Indyj holenderskich.

Parafowanie polsko-tureckiego układu handlowego

Dnia 19 lutego r. b. parafowany został polsko-turecki układ kontyngentowy, a 2 kwietnia r. b. układ rozrachunkowy. W ramach kontyngentów wzajemnie ustalonych odbywać się obecnie będzie wymiana towarów pomiędzy Polską i Turcją. Płatności ze strony Polski rozrachowywane będą przez Polskie Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego w Warszawie, a ze strony tureckiej przez Centralny Bank Turcji, Oddział w Stambule. Wszyscy eksporterzy interesujący się wywozem do Turcji, winni zwracać się o bliższe informacje do Polskiego Towarzystwa Handlu Kompensacyjnego w Warszawie, ul. Moniuszki 10. Zawarcie układu handlowego z Turcją przyczyni się bardzo znacznie do ożywienia wzajemnych stosunków handlowych.

Układ polsko-węgierski.

Parafowany został w dniu 1 kwietnia r. b. układ t. zw. „Gentelmen Agreement", przewidujący wzajemne kontygenty towarowe na okres roczny, licząc od 1 maja 1936 do 30 kwietnia 1937 r. Jednocześnie został parafowany drugi protokół dodatkowy do konwencji polsko-węgierskiej z 26 marca 1925 r., przewidujący zmiany stawek celnych dla niektórych pozycyj.

Zmiany w taryfie celnej w Australji.

W dniu 21-go marca r. b. weszło w życie kilkanaście podwyżek i zniżek celnych. Zniżki cła obejmują między innemi wyroby szklane, używane do gotowania. Jednocześnie uległo zmianie w kilku pozycjach taryfy cło t. zw. primage.

Ograniczenia importu i zwyczaje handlowe w Algerze.

Dla zorjentowania eksporterów polskich w ogólnych warunkach importu towarów zagranicznych do Algeru podajemy poniższe informacje:

I. *Stawki celne i kontyngenty.*

Algerja jest połączona unją celną z Francją; wszystkie więc ograniczenia importowe, obowiązujące we Francji, za nielicznemi wyjątkami, dotyczą automatycznie Algerji. Oczywiście, stawki celne są te same, co we Francji. Towary zaś pochodzenia francuskiego nie podlegają opłacie celnej przy imporcie do Algerji.

Ograniczenia kontyngentowe są stosowane we Francji (to znaczy i w Algerji) według trzech nast. systemów:

1. System licencyj — w ramach kontyngentów import danego artykułu jest uzależniony od przedstawienia zezwolenia importu czyli licencji.

2. System kontyngentów bez licencji — import pewnych artykułów jest wolny w granicach kontyngentów, które podaje się do wiadomości co kwartał w „Journal Officiel". Po wyczerpaniu kontyngentów Urzędy Celne zamykają import do przyszłego kwartału.

3. System zaświadczeń kontyngentowych. — Francja zawarła z szeregiem krajów umowy, na podstawie których Rządom tych krajów przyznano prawo rozdzielenia licencyj, t. zw. certificats de contingentement.

Wyjątki w systemie kontyngentowania, dotyczące Algerji:

W zasadzie stosowania ograniczeń kontyngentowych w Algerji istnieją pewne wyjątki:

z jednej strony import pewnych towarów, podlegając kontyngentowaniu we Francji, jest wolny do Algerji;

z drugiej strony prawo rozdzielenia kontyngentów na pewne towary jest przyznane Gubernatorstwu Generalnemu Algerji.

W spisie towarów kontyngentowanych we Francji, a których import jest wolny do Algerji m. in. znajdują się:

635 — Wyroby szklane zaopatrzone w podziałkę, wyroby ze szkła dętego.

Importerzy algierscy mają tendencję dostosowania do eksporterów zagranicznych tych samych warunków, które są praktykowane w stosunku do eksporterów francuskich. Ponieważ import towarów z Francji odbywa się na warunkach franko po ocleniu. importerzy algierscy żądają często od eksporterów zagranicznych dostawy, na tych samych warunkach, szczególnie gdy chodzi o towary, które może dostarczyć Francja.

W zakresie towarów, importowanych głównie z zagranicy, importerzy wymagają kalkulowania cen cif Alger.

Podobnie rzecz ma się z warunkami zapłaty. Eksporterzy francuscy udzielają kupcom algerskim kredytu 30-90 dniowego (czasem nawet dłuższego), stąd też ci ostatni stosują podobne warunki zapłaty wobec eksporterów zagranicznych. Za artykuły zaś, które Algerja sprowadza wyłącznie z zagranicy importerzy zgadzają się często płacić po przedłożeniu dokumentów.

Dostawa towaru odbywa się zazwyczaj w ciągu trzech miesięcy. W razie spóźnienia należy uprzedzić importera celem uniknięcia zatargu.

Ceny muszą być wyznaczone we frankach francuskich.

Katalogi, cenniki i prospekty powinny być redagowane w języku francuskim. Druki reklamowe podlegają wysokiej opłacie celnej, mianowicie 560 fr. za 100 kg. brutto. Stąd też lepiej przesyłać je w małych paczkach, jako druki.

Reklamacje i zatargi załatwiane są zazwyczaj przez sądy rozjemcze.

Eksport towarów polskich w r. 1935 do Algeru.

Rok 1935 wykazuje poważny spadek polskiego eksportu do Algeru. Spadek ten tylko częściowo należy przypisać ograniczeniom kontyngentowym, w tym samym stopniu, co przy imporcie do Francji metropolitalnej. Algier przeżywa obecnie silny kryzys gospodarczy i siła nabywcza konsumentów stale maleje. Najlepszym tego dowodem jest poważny spadek importu towarów francuskich, które żadnym ograniczeniom ani opłatom celnym nie podlegają. Import towarów francuskich do Algeru zmniejszył się z 2.911 miljonów franków w r. 1934 do 2.578 miljonów franków w r. 1935, a więc równo o jedną trzecią miljarda franków. W znacznie silniejszym stopniu spadł import towarów nie-francuskich, gdyż prócz ogólnego kryzysu, działały tu ograniczenia kontyngentowe i stawki celne. Ogólny import do Algeru spadł z 3.737 milj. fr. w r. 1934 do 2.928 milj. fr. fr. w r. 1935 a więc o 22%, podczas gdy spadek importu towarów francuskich wynosi tylko 11%. Wynika stąd, iż udział importu francuskiego w ogólnym przywozie do Algeru musiał wzrosnąć i istotnie podniósł się on z 80% w r. 1934 do 88% w r. 1935.

Przywóz polskich towarów szklanych do Algieru w roku 1935 i w porównaniu z rokiem 1934 przedstawiał się następująco (w tonnach):

	rok 1934	rok 1935
Szkło stołowe	5	1
Szkło rżnięte	76	—

Poza wspomnianą poprzednio ogólną tendencją kurczenia się przywozu towarów obcych do Algeru, na spadek cyfr statystycznych importu polskiego wpływa jeszcze jeden czynnik specjalny, a mianowicie istniejące w praktyce uprzywilejowanie importerów Francji metropolitalnej na niekorzyść kupców algierskich przy podziale kontyngentów przywozowych. W rezultacie towary polskie przeznaczone do Algeru kupowane są coraz częściej i clone we Francji, aby następnie, już jako towary „francuskie" przedostać się do Algeru.

Stosunki handlowe z Kubą.

Eksport polski zaczyna interesować się rynkiem kubańskim.

Obroty towarowe Polski z Kubą w roku 1935 wyraziły się następującemi liczbami. przywóz do Polski 426 tys. zł., wywóz do Kuby 175 tys. zł., saldo ujemne dla Polski 251 tys. zł.

Według informacyj Państwowego Instytutu Eksportowego każda przesyłka towarów polskich musi być, w myśl obowiązujących na Kubie przepisów, zaopatrzona w fakturę konsularną, sporządzaną na specjalnych formularzach, dostarczanych przez Konsulat Republiki Kuby (Agencja Konsularna Republiki Kuby w Gdańsku, Stadtgraben 14) w pięciu egzemplarzach oraz legalizowanych w tym konsulacie.

Specjalne świadectwo pochodzenia towarów nie jest wymagane.

Wzrost dostaw towarów polskich do Marokka.

Pomimo istnienia poważnej konkurencji japońskiej, a nawet firm europejskich, dostawa polskich towarów do Marokka wykazuje systematyczny wzrost wobec dużej pojemności rynku.

Dostawa towarów polskich do Marokka w 1935 roku wynosiła, według marokkańskich danych statystycznych: 11.859 tonn wartości 7.047 tysięcy frank. francuskich, co w porównaniu z rokiem poprzednim (3.289 tonn wartości 4.434 tys. fr. fr.) wykazuje przeszło $3^1/_2$-krotny wzrost tonnażu i prawie 80% wartości.

Biorąc jednak pod uwagę poważny spadek cen, jaki miał miejsce w ciągu 1935 roku, procentowy wzrost wartości towarów polskich w stosunku do roku 1934 był w rzeczywistości znacznie większy.

W 1934 roku Polska zajmowała 27 miejsc w szeregu 67 państw eksportujących swoje wyroby do Marokka, natomiast już w roku 1935 nasz eksport wysuwa się na 19 miejsce. Oficjalna statystyka marokkańska obejmuje 77 artykułów importowanych do Marokka.

Wywóz wyrobów ze szkła wykazał w 1935 roku tylko 38% wywozu z 1934 roku. W dziale tym konkurencja japońska i belgijska utrudnia polski eksport.

W sprawie reglamentacji dewiz.

W myśl oświadczenia Rządu, dotyczącego reglamentacji dewizowej, jest zasadniczą tendencją liberalne traktowanie potrzeb życia gospodarczego w zakresie zaopatrzenia w dewizy niezbędne na pokrycie należności z przywozu surowców, maszyn i t. p. koniecznych dla utrzymania sprawności pracy przemysłu. Wysunięta została zasadnicza reguła przychylnego traktowania przez Komisję Dewizową potrzeb z życia gospodarczego, wypływających z utrzymania stosunków gospodarczych z zagranicą.

Przewidywać jednak należy, że w początkowym okresie działania nowych przepisów dewizowych, wyłaniać się może cały szereg trudności natury praktycznej, wynikających stąd, iż trudnem będzie zapewne przystosowanie odrazu procedury formalnej do różnorodnych wypadków, wynikających w praktyce stosunków z zagranicą.

Możliwości eksportowe.

S z k ł o i p o r c e l a n a. Poważna firma kanadyjska pragnie nawiązać stosunki handlowe z polskiemi wytwórniami szkła i porcelany wszelkiego rodzaju. P/6259 21/Ż.

W y r o b y s z k l a n e. Firma polska w Buenos Aires szuka kontaktów z polskiemi hutami szklanemi. P/6962/63/Ż.

B u t e l k i i f l a k o n y. Istnieje możliwość zbytu tych artykułów w Senegalu. P/4994/3R/Ro.

Wiadomości z zagranicy

ANGLJA. Damskie kapelusze ze szkła na sezon wiosenny.

Według informacyj znanego domu towarowego i konfekcyjnego w Londynie Harrods Ltd. przybyły tam z Paryża pierwsze modele damskich kapeluszy ze szkła. Szkło to nie jest kruche, nie przepuszcza promieni świetlnych, ani cieplnych i jest bardzo lekkie.

BELGJA. Handel zewnętrzny wyrobami szklanemi w roku 1935.

	Wwóz		Wywóz	
	Quintali	Wartość w 1000 frs	Quintali	Wartość w 1000 frs
Masa szklana, stłuczka	103.832	2.331	55.728	2.192
Pręty i sztabki szklane	235	279	8	1
Szkło z wtopioną siatką druc.	97	15	23.682	3.644
Szkło żebrowe (Rippenglas) bezbarw.	2.550	405	40.773	7.816
Szkło żebrowe (Rippenglas) kolorowe	528	122	5.652	1.350
Szkło surowe lane, grubości 10 m/m i wyżej	435	33	7.646	1.295
Szkło surowe lane inne	7.514	722	9.721	1.507
Szkło antyczne i katedralne	714	364	3.038	870
„ inne specjalne	2.483	329	1.271	199
Szkło lustrzane, nieoprawione	684	693	262.544	162.247
„ „ polerowane	18	52	26.946	23.010
„ „ oprawione	166	377	4.081	3.238
Szkło taflowe do 1,5 m/m	747	155	56	21
Szkło taflowe zwykłe grub. od 1,5—5 m/m.	1.255	615	1.346.395	227.445
Szkło mleczne	170	106	12.717	5.552
Płyty fotograficzne	459	890	7.788	13.977
Szkło lampowe	568	539	194	213
Reflektory	4.133	5.926	2.617	2.077
Butelki białe, półbiałe (poj. powyżej 12 ltr.)	14	9	96	26
But. białe, półbiałe do 12 ltr.	3.411	578	5.114	5.190
But. kolor. (poj. pow. 12 ltr.)	637	127	568	87
„ „ (poj. do 12 ltr.)	18.133	2.358	15.842	1.897
Biżuterja szklana zwykła niepolerowana	2.847	1.079	111.301	49.038
Biżuterja szklana zwykła upiększona	6.213	4.108	645	342
Biżuterja szklana polerowana i grawerowana	2.163	2.102	32.639	17.721
Biżuterja malowana, srebrzona i złocona	540	1.162	244	277
Szkło taflowe, kryształowe i półkryształowe	620	2.176	5.289	10.480
Perły szklane	507	1.310	34	117
Szkło do okularów	88	2.225	2	27
Sztuczne kwiaty i owoce ze szkła	88	354	3	3

ANGLJA. Import i eksport wyrobów szklanych w roku 1935.

	Import		Eksport	
	1935	1934	1935	1934
	£	£	£	£
Szkło oświetleniowe	421.032	375.473	47.955	44.655
Szkło do użytku ogólnego i szkło dekoracyjne	1.117.758	1.017.790	227.820	206.547
Szkło taflowe (różne)	1.561.304	1.410.902	798.598	797.170
Butelki	335.314	266.902	236.754	223.588
Szkło dla celów naukowych	—	—	96.458	93.899
Inne przedmioty ze szkła	—	—	107.549	60.907

Najpoważniejszymi importerami a) szkła do użytku ogólnego, b) szkła taflowego były następujące kraje:

	a)	b)
Belgja	206.527 £	942.441 £
Czechosłowacja	343.759 „	179.496 „
Niemcy	90.179 „	182.015 „

Eksport szkła taflowego skierowany był głównie:

do Kanady	za	134.630 £
„ Australji	„	106.051 „
„ Argentyny	„	61.793 „
„ Nowej Zelandji	„	52.316 „
„ Irlandji	„	55.337 „

BUŁGARJA. Zakaz budowy nowych hut szklanych.

Rząd sofijski, w celu zahamowania bezplanowego powstawania nowych placówek przemysłowych, wydał pierwsze zarządzenie, ograniczające budowę nowych hut szklanych.

CZECHOSŁOWACJA. Sytuacja w przemyśle szkła taflowego.

Sprawozdanie złożone na Walnem Zgromadzeniu Akcjonarjuszy Biura Sprzedaży Czechosłowackich Hut Taflowych konstatuje zniżkę cen szkła taflowego na wszystkich rynkach międzynarodowych. Eksport szkła powiększył się nieco, natomiast konsumcja krajowa spadła w dość znacznym stopniu. Widoki na przyszłość są jeszcze gorsze.

Belgja nie zgodziła się na odnowienie z Czechosłowacją umowy, zawartej między producentami belgijskimi a czechosłowackimi w roku 1932. Wykonanie tej umowy, regulującej ceny i ilości przeznaczone do wywozu do różnych krajów, zostało zawieszone jeszcze w październiku 1934 roku.

CZECHOSŁOWACJA. Pożyczka dla przemysłu szklanego.

Ministerstwo Skarbu przyznało hucie szklanej w Harach pożyczkę w wysokości 1 miljona Kč. z Centralnej Kasy Ubezpieczeń Społecznych. Dyrekcja huty zobowiązała się ze swej strony utrzymać w ruchu tę hutę zatrudniającą 150 robotników, najmniej w ciągu roku.

CZECHOSŁOWACJA. Żądania obniżki cen surowców, potrzebnych do produkcji szkła.

Związek przemysłowców szklanych przedstawił rządowi kalkulację kosztów własnych, które, wskutek wygórowanych cen na surowce w porównaniu do innych krajów, są zbyt wysokie. Cena sody w Belgii wynosi za 100 kg. 46 Kč., zaś w Czechosłowacji 80 Kč. Cena soli glauberskiej wynosi w Belgji 30 Kč, w Czechosłowacji 60 Kč z 100 kg. kryolit w Belgji kosztuje 475 Kč, w Czechosłowacji 540 Kč. Cena mączki wapiennej wynosi w Belgji 7,89 Kč, w Czechosłowacji 9 Kč.

CZECHOSŁOWACJA. Eksport wyrobów szklanych w 1935 roku.

Wywieziono ogółem wyrobów szklanych w roku 1935 na sumę 579.747.000 Kć. wobec 597.000.000 Kć., wywiezionych w roku 1934. Według tychże danych wwieziono do Polski:

	1935 r.		1934 r.	
	tonn	Wartość w 1000 Kč.	tonn	Wartość w 1000 Kč.
Szkła taflowego zwykłego grub. 5 m/m i mniej . .	641	1.295	460	948
Szkła lanego polerowanego i szlifowanego	295	1.783	317	1.899
Pereł szklanych bezbarwnych i kolorowych . .	79	1.364	71	1.418
Biżuterji szklanej	30	1.641	23	1.214

CZECHOSŁOWACJA. O obniżkę płac robotniczych.

Huty Inwald zażądały zmniejszenia płac robotniczych o 15%, komisja bowiem złożona z przedstawicieli Min. Skarbu i organizacji robotniczych ustaliła, że płace w tej hucie są wyższe, niż w innych hutach o 20—25%.

DANJA. Fuzja w przemyśle żarówek elektrycznych.

Nordisk Gloede Lampe Industrie połączyło się z Towarzystwem Osram. Kapitał zakładowy nowego towarzystwa wynosi 750.000 koron duńskich.

FILIPINY. Uruchomienie huty butelkowej.

Bureau of Sciense w Manili uruchomiło hutę dla produkcji w niewielkich ilościach zwykłych butelek. Huta wybudowana została w celu przeciwstawienia się konkurencji japońskiej. Rząd zobowiązał się całe swe zapotrzebowanie pokryć w wyżej wymienionej hucie, jednocześnie wydając zakaz wwozu butelek z zagranicy.

FRANCJA. Zakaz stosowania godzin nadliczbowych.

Ministerstwo Pracy opublikowało w Dzienniku Urzędowym z dnia 14 lutego r. b. (Journal Oficiel str. 1916) dekret, zabraniający pracy w godzinach nadliczbowych w różnych gałęziach produkcji, między innemi i w hutnictwie szklanem.

FRANCJA. Czas pracy w maszynowych hutach butelkowych.

Parlamentowi przedstawiony został do zatwierdzenia projekt ustawy, przewidującej wprowadzenie 42-godzinnego tygodnia pracy, podzielonego na 4 zmiany po 8 godzin przy 168 godzinnym tygodniu pracy. Większość gałęzi przemysłowych o nieprzerywanym ruchu fabrycznym wprowadziło już ten system pracy. Przewiduje się, że system ten przyjęty będzie również w hutach butelkowych.

IRLANDJA. Nowa huta szklana dla produkcji żarówek elektrycznych.

Spółka Akcyjna „Solus Tcoranto“ w Bray rozpoczęła produkcję żarówek elektrycznych wszystkich rodzajów oraz rur neonowych. Huta ta pokryje zapotrzebowanie całego kraju. Import żarówek do Irlandji został uniemożliwiony przez wprowadzenie wysokiego cła równającego się 75% ad valorem dla żarówek importowanych.

ŁOTWA. Zamówienia Monopolu Spirytusowego na butelki.

Rząd łotewski zamówił w hutach krajowych dla Monopolu Spirytusowego następujące ilości butelek:

1 miljon butelek $^1/_2$ litr., 1,5 milj. butelek $^1/_4$ ltr. 0,15 milj. butelek 0,1 dla wódki zwykłej.

0,25 miljona butelek $^1/_2$ ltr. 0,20 milj. butelek $^1/_4$ ltr. dla wódki marki „Dżidrais“.

NIEMCY. Wznowienie produkcji w hucie szklanej.

Huty szklane Phoenix de Penzig nabyły hutę firmy Tietze i Seidensticker. Rozpoczęte zostały prace w celu uruchomienia produkcji tej huty. Huta zatrudniać będzie 160 robotników.

Z. S. R. R. Plan wywozu na rok 1936.

Plan na rok 1936 przewiduje zmniejszenie eksportu szkła, szczególnie szkła stołowego.

Ustawy i Rozporządzenia.

W „Dzienniku Ustaw R. P.“ ukazały się następujące ustawy i rozporządzenia o charakterze gospodarczym:

W sprawie zmiany ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu — ustawa z dnia 9 kwietnia 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 222)

O zatwierdzeniu zmian statutu Banku Polskiego — ustawa z dnia 9 kwietnia 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 224)

O Funduszu Obrony Narodowej — dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9 kwietnia 1936 roku (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 225)

O uboju zwierząt gospodarskich w rzeźniach — ustawa z dnia 17 kwietnia 1936 roku (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 237)

O zmianie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 15 kwietnia 1935 roku o ulgach w spłacie zaległości podatkowych—rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 31 marca 1936 roku (Dz. U. R. P.Nr. 30, poz. 243)

O przesunięciu terminu płatności I raty podatku od lokali za rok 1936 — rozp. Ministra Skarbu z dnia 16 kwietnia 1936 roku (Dz. U. R. P. Nr. 31 poz. 248)

W sprawie obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznemi i krajowemi środkami płatniczemi— dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 kwietnia 1936 roku (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 249)

O obrocie pieniężnym z zagranicą oraz o obrocie zagranicznemi i krajowemi środkami płatniczemi— rozp. Ministra Skarbu z dnia 26 kwietnia 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 250)

Ustawa z dnia 9 kwietnia 1936 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu.

Art. 1. W ustawie z dnia 18 grudnia 1919 roku o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr. 2/20 r. poz. 7) według brzmienia jednolitego tekstu (Obwieszczenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 25 października 1933 roku. Dz. U. R. P. Nr. 94/33 r. poz. 734) wprowadza się zmiany następujące:

W art. 16 ustawy dodaje się nowy ustęp 2-gi o brzmieniu następującem:

„Wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych według zasad, określonych w ustępie poprzednim, przysługuje pracownikowi również w wypadkach, gdy pracodawca nie uzyskał zezwolenia na przedłużenie czasu pracy wskutek odmowy ze strony władz, bądź wskutek braku odpowiedniego wystąpienia pracodawcy".

Art. 2. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Opieki Społecznej w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dn. ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) *J. Mościcki.*

Prezes Rady Ministrów:
(—) *Marjan Zyndram-Kościałkowski.*

Minister Opieki Społecznej:
(—) *Wł. Jaszczołt.*

Dekret w sprawie kontroli obrotu pieniężnego z zagranicą oraz zagranicznemi i krajowemi środkami płatniczemi.

W „Dzienniku Ustaw" z dnia 27 kwietnia r. b. pod poz. 249 ogłoszony został dekret Prezydenta Rzeczypospolitej oraz rozporządzenie wykonawcze Ministra Skarbu, wprowadzające przepisy w sprawie kontroli obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznemi i krajowemi środkami płatniczemi. Przepisy powyższe oparte są na następujących zasadach:

Utworzona została komisja dewizowa, jako organ wykonywujący rzeczone przepisy. Komisja ta, która już rozpoczęła swe czynności w gmachu Banku Polskiego, posiada kompetencje w zakresie udzielania zezwoleń na dokonywanie czynności zabronionych lub ograniczonych omawianemi przepisami.

Zezwolenie wymagane jest w szczególności przy nabywaniu walut zagranicznych, przy wywozie ich i przekazywaniu zagranicę, przy stawianiu do dyspozycji cudzoziemców wszelkich środków płatniczych oraz przy udzielaniu cudzoziemcom kredytów lub poręki za spłatę tych kredytów. Zezwolenia wymaga również handel złotem, wywóz oraz przywóz jego z zagranicy.

Handel zagranicznemi środkami płatniczemi prowadzić mogą jedynie Bank Polski oraz upoważnione przez Ministra Skarbu przedsiębiorstwa bankowe (banki dewizowe, których lista została ogłoszona w „Monitorze Polskim".

Należności od zagranicy z wszelkich tytułów, w szczególności za sprzedane zagranicę towary, powinny być zaofiarowane do skupu Bankowi Polskiemu lub uprawnionym przedsiębiorstwom bankowym.

Cudzoziemcy mogą posiadać rachunki („rachunki zagraniczne") tylko w bankach dewizowych. Rachunki te mogą być wolne lub zablokowane w zależności od pochodzenia sum na rachunku i od warunków dysponowania temi sumami. Dyspozycje z rachunków wolnych na rzecz obywateli polskich, jak również przelewy z tych rachunków na wszelkie inne rachunki zagraniczne, nie podlegają żadnym ograniczeniom, natomiast dyspozycje z rachunków zablokowanych zawsze wymagają zezwolenia.

Świadczenia pieniężne, wymagające w myśl dekretu i rozporządzeń wykonawczych zezwolenia, mogą być na żądanie wierzyciela wpłacone w równowartości w walucie krajowej do Banku Polskiego lub banków dewizowych na rachunek zablokowany wierzyciela.

Dla wszelkich obrotów i rozrachunków w zagranicznych środkach płatniczych obowiązują kursy banknotów lub dewiz giełdy warszawskiej, w braku zaś notowań giełdowych — kursy Banku Polskiego, ogłaszane w „Monitorze".

Pozatem przepisy definjują pojęcia środków płatniczych, handlu zagranicznego środkami płatniczemi, cudzoziemca i t. d.

Dekret powyższy wszedł w życie z dniem ogłoszenia.

ZARZĄDZENIE MINISTRA SKARBU.

z dnia 25 marca 1936 r.

o uzupełnieniu spisu urzędów celnych, w których może być dokonywane wstępne badanie towarów.

Na podstawie art. 40 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o prawie celnem (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 610) zarządza się co następuje:

§ 1. Dołączony do rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 grudnia 1934 r. spis urzędów celnych, w których może być dokonywane wstępne badanie towarów (Monitor Polski z dnia 14 grudnia 1934 roku Nr. 287, poz. 395), uzupełnia się dodaniem Urzędu Celnego w Katowicach (ustęp c).

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:
(—) *E. Kwiatkowski.*

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU.

z dnia 14 kwietnia 1936 r. L. D. IV. 8992/2/36

w sprawie wyjaśnień do taryfy celnej przywozowej (dotyczy poz. poz. 899, 960, 994 i innych oraz 1148 taryfy celnej),

Na podstawie art. 13 ust. 4 prawa celnego (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 610 z 1933 r.) Ministerstwo Skarbu wyjaśnia co następuje:

1) Słoje szklane do stałego przechowywania cukierków, nadchodzące z nałożonemi na nie pokrywkami z blachy żelaznej poniklowanej, należy clić razem z pokrywkami, według poz. 899 p. 3 taryfy celnej, jako naczynia ze szkła wszelkiej barwy z dodatkiem innych pospolitych materjałów.

2) Puszki do konserw z blachy z metali nieszlachetnych, w pokrywie których jest wstawiona szybka z białego prasowanego szkła, uszczelniona gumowym pierścieniem, podlegają ocleniu jako wyroby z blachy, według odpowiednich pozycyj taryfy celnej, chociażby

waga szkła była większa niż waga blachy, ponieważ istotna wartość danego towaru stanowi wyrób z blachy.

3) Reflektorki tylne do kołowców, składające się z rodzaju soczewki ze szkła czerwonego lub pomarańczowego w oprawie z metali nieszlachetnych, należy clić jako części kołowców osobno niewymienione według poz. 1148 taryfy celnej.

Z dniem ogłoszenia niniejszego okólnika sprzeczne z nim wyjaśnienia tracą moc obowiązującą.

Dyrektor Departamentu:
(—) *St. Fr. Królikowski.*

Odroczenie podatku od lokali.

W „Dzienniku Ustaw R. P." Nr. 31 pod poz. 248 ogłoszone zostało rozporządzenie Ministra Skarbu o przesunięciu terminu płatności I raty podatku od lokali za rok 1936 do dnia 31 maja r. b.

Posiadanie samochodu a wymiar podatku dochodowego.

Uważając sprawę motoryzacji kraju za zagadnienie niezmiernej wagi i dążąc do usunięcia wszelkich przeszkód, hamujących należyte i szybkie rozwiązanie tego zagadnienia, M-stwo Skarbu okólnikiem z dnia 2. IV. 1935 r. L. D. V 4587/1/36 zarządziło, co następuje:

Fakt nabycia i utrzymywania przez płatnika samochodu sam przez się nie daje jeszcze podstawy do twierdzenia o osiągnięciu przez płatnika dużych dochodów i nie może z reguły stanowić podstawy do określania dochodów płatnika w kwotach wyższych, niż to wynika z posiadanych przez władzę skarbową materjałów o dochodach ze źródeł dochodowych płatnika. Wydatki bowiem na utrzymanie samochodu uległy w czasach obecnych znacznemu obniżeniu. Wprowadzenie na rynek samochodów małolitrażowych, spalających nieduże ilości benzyny, niewymagających specjalnej obsługi, zniżenie cen opon samochodowych, kosztów garażowania i t. p. spowodowało, że wydatki na utrzymanie takiego małego samochodu wahają się obecnie w granicach zł 100 do 150 miesięcznie, a więc w granicach wydatków, na które może sobie pozwolić nawet płatnik, nie rozporządzający dużemi dochodami.

Należy również mieć na uwadze, że wielu ludzi nawet przy skromnych zarobkach poświęca znaczną część swoich dochodów na utrzymanie samochodu dla zadośćuczynienia swym zamiłowaniom do sportów, turystyki i t. p. Ponadto trzeba stwierdzić, że dla wielu osób samochód wcale nie stanowi przedmiotu zbytku, lecz jest niezbędnym środkiem lokomocji. Dotyczy to w szczególności kupców, przemysłowców, lekarzy, adwokatów i t. p., którzy przy wykonywaniu swojego zajęcia lub zawodu, muszą korzystać z szybkiej lokomocji. Odnosi się to nawet do rolników, u których w związku z coraz bardziej rozszerzającą się koniecznością utrzymywania przez nich kontaktu z miastami, gdzie koncentrują się urzędy, banki, przedsiębiorstwa handlu zbożem i t. p., samochód jest nieraz rzeczą niezbędnie potrzebną.

To też u wymienionych kategoryj osób koszty utrzymania samochodu mają być potrącane narówni z innemi kosztami osiągnięcia dochodów, przyczem bez znaczenia powinna być okoliczność, że samochód używany jest częściowo również dla celów osobistych płatnika, niezwiązanych z wykonywanem zajęciem zawodowem lub przedsiębiorstwem.

W przedsiębiorstwach, prowadzących prawidłowe księgi handlowe, koszty nabycia samochodu mogą być z reguły odpisywane w ciągu jednego roku (na podstawie przepisów ust. 2 art. 6 ustawy o podatku dochodowym), jako koszty nabycia przedmiotów, których zwykły okres zużycia nie przekracza 5 lat.

Okólniki Centralnego Związku Przemysłu Polskiego

Centralny Związek nadesłał następujące okólniki:

Wydziału Ekonomicznego z dnia 29 kwietnia 1936 r. Nr. 1365 E22 w sprawie reglamentacji dewiz.

Wydziału Komunikacyjnego z dnia 31 marca 1936 № 64 o zmianach i uzupełnieniach taryfy towarowej linij normalnotorowych i wąskotorowych polskich kolei państwowych oraz taryfy kolei prywatnych,

z dnia 6 kwietnia 1936 r. № 65 o zmianach i uzupełnieniach taryfy osobowej, bagażowej i ekspresowej i taryfy towarowej linij normalnotorowych oraz taryfy towarowej linij wąskotorowych polskich kolei państwowych,

z dnia 8 kwietnia 1936 r. № 66 o stawkach za świadczenia bocznicowe na kolejach normalnotorowych,

z dnia 9 kwietnia 1936 r. № 67 o egzaminowaniu pracowników kolei użytku prywatnego, nie będących w zarządzie przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

Wydziału Pracy z dnia 27 kwietnia 1936 roku Nr. 62 — uzupełnienie przepisów o wynagrodzeniu za godziny nadliczbowe,

z dnia 29 kwietnia 1936 r. Nr. 1349 Prc — w sprawie uroczystości żałobnych w dniu 12 maja 1936 roku.

Powyższe okólniki zostały w odpowiednich terminach rozesłane pp. Członkom Związku Hut Szklanych pocztą, jako druki.

PRODUKCJA i ZBYT SZKŁA w MIESIĄCU STYCZNIU 1936 r.

według danych Głównego Urzędu Statystycznego.

RODZAJ SZKŁA	Produkcja		Zbyt	
	tonn	tys. zł.	tonn	tys. zł.
Szkło taflowe	782	272	1.285	448
Szkło butelkowe	4.012	1.504	3.818	1.452
w tem monopolowe	(3.181)	(1.148)	(2.749)	(994)
Szkło stołowo-galanteryjne	506	494	500	488
	5.300	2.270	5.603	2.388

(Początek na str. 2 okładki)

Nr. Nr. wykazu statyst.	NAZWA TOWARU	PRZYWÓZ		WYWÓZ	
		kg.	zł.	kg.	zł.
91110	Wata, przędza — szklane	9	49	—	—
91130	Oczy szklane	123	2.368	—	—
91200	Tkaniny szklane i wyroby z nich; wyroby z waty i przędzy szklanej	20	89	—	—
	Szkło taflowe nieszlifowane, niepolerowane grubości 5 mm. i mniej:				
91310	gładkie białe, półbiałe, barwy naturalnej,—bez wzorów i ozdób o powierzchni 0,25 m² i mniej	16.620	31.936	—	—
91311	gładkie białe, półbiałe, barwy naturalnej, bez wzorów i ozdób o powierzchni 0,25 do 0,5 m²	5.374	3.860	—	—
91312	gładkie, białe, półbiałe, barwy naturalnej, bez wzorów i ozdób o powierzchni powyżej 0,5 m²	42.858	29.768	—	—
91320	gładkie, barwne, mleczne — bez wzorów i ozdób	4.565	5.630	—	—
91330	wszelkich barw wypukłe, faliste, karbowane, wzorzyste, żyłkowane, matowane	668	629	—	—
91340	z upiększeniami, malowidłami; szkła składane w oprawie ołowianej, miedzianej i t. p.	2	3	—	—
91350	do wyrobu płyt fotograficznych	—	—	—	—
	Szkło taflowe grubości powyżej 5 mm. nieszlifowane, niepolerowane, niematowane o powierzchni:				
91410	1000 cm² i mniej	550	450	—	—
91420	powyżej 1000 do 4000 cm²	9	20	163	200
91430	powyżej 4000 do 10000 cm²	—		—	—
91440	powyżej 10000 do 20000 cm²	—	—	—	—
91450	powyżej 20000 do 40000 cm²	—	—	57	23
91460	powyżej 40000 do 70000 cm²	1.750	3.214	385	154
91470	powyżej 70000 cm²	850	1.250	—	—
91500	Szyby lustrzane szlifowane, polerowane, również matowane	5.898	12.104	—	—
91600	Szyby lustrzane i szkło taflowe z brzegiem szlifowanym (biseaute)	253	1078		—
91700	Szyby lustrzane i szkło taflowe wszelkiej grubości z zaprawą lustrzaną	3	24	—	—
91800	Szyby lustrzane i szkło taflowe grubości powyżej 5 mm. ozdobne, z upiększeniami, malowidłami, również składane w oprawie miedzianej, ołowianej i t. p.				
91900	Szyby lustrzane i szkło taflowe wszelkiej grubości z zaprawą lustrzaną, szyby lustrzane i szkło taflowe grubości powyżej 5 mm. ozdobne z upiększeniami malowidłami, również składane w oprawie miedzianej, ołowianej i t. p. — wszystko z brzegiem szlifowanym	26	153	—	—
92000	Lustra gotowe w oprawach z materjałów pospolitych, chociażby pozłacanych, posrebrzanych	0	2	—	—
92100	Lustra gotowe w oprawach z kosztownych materjałów	—	—	1	20
	Szkło taflowe z wtopioną siatką drucianą lub z wtopionym drutem — wszelkiej grubości:				
92210	koloru naturalnego, białe	2.627	858	—	—
92220	szlifowane, również zabarwione w masie	—	—	—	—
92300	Szkło taflowe sklejane, chociażby z dodatkiem wkładki celuloidowej lub z innych temu podobnych materjałów	120	1.495	2	503
92410	Balony do fabrykacji żarówek	308	3.279	—	—
92420	Wyroby, oprócz osobno wymienionych, ze szkła białego, barwnego, przeznaczone do celów technicznych, — bez ozdób, chociażby rżnięte, szlifowane, matowane, z wtopioną siatką	5.329	44.037	—	—
	Razem	108.796	248.716	107.929	153.852
89600	Masa szklana w kawałkach do fabrykacji szkła, łom szklany	211.141	9.512	—	—
	OGÓŁEM	319.937	258.228	107.929	153.852

Wydawca: ZWIĄZEK HUT SZKLANYCH w POLSCE. Redaktor: Antoni Tarwid

Druk. „Royal", W-wa, Chmielna 30. Tel. 5.95-71.